

З А К О Н У К Р А Ї Н И

Про науково-технічну інформацію

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1993, N 33, ст.345)

{ Вводиться в дію Постановою ВР
N 3323-XII ([3323-12](#)) від 25.06.93, ВВР, 1993, N 33, ст.346 }

{ Із змінами, внесеними згідно із Законами
N 762-IV ([762-15](#)) від 15.05.2003, ВВР, 2003, N 30, ст.247
N 1294-IV ([1294-15](#)) від 20.11.2003, ВВР, 2004, N 13, ст.181
N 2938-VI ([2938-17](#)) від 13.01.2011, ВВР, 2011, N 32, ст.313
N 1170-VII ([1170-18](#)) від 27.03.2014, ВВР, 2014, N 22, ст.816 }

Цей Закон визначає основи державної політики в галузі науково-технічної інформації, порядок її формування і реалізації в інтересах науково-технічного, економічного і соціального прогресу країни. Метою Закону є створення в Україні правової бази для одержання та використання науково-технічної інформації.

Законом регулюються правові і економічні відносини громадян, юридичних осіб, держави, що виникають при створенні, одержанні, використанні та поширенні науково-технічної інформації, а також визначаються правові форми міжнародного співробітництва в цій галузі.

Дія Закону поширюється на підприємства, установи, організації незалежно від форм власності, а також громадян, які мають право на одержання, використання та поширення науково-технічної інформації. Дія Закону не поширюється на інформацію, що містить державну та іншу охоронювану законом таємницю.

Р о з д і л І

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

науково-технічна інформація - будь-які відомості та/або дані про вітчизняні та зарубіжні досягнення науки, техніки і виробництва, одержані в ході науково-дослідної, дослідно-конструкторської, проектно-технологічної, виробничої та громадської діяльності, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді; { Абзац другий статті 1 в редакції Закону N 2938-VI ([2938-17](#)) від 13.01.2011 }

науково-інформаційна діяльність - це сукупність дій, спрямованих на задоволення потреб громадян, юридичних осіб і держави у науково-технічній інформації, що полягає в її збиранні, аналітично-синтетичній обробці, фіксації, зберіганні, пошуку і поширенні;

інформаційні ресурси науково-технічної інформації - це систематизоване зібрання науково-технічної літератури і документації (книги, брошури, періодичні видання, патентна документація, нормативно-технічна документація, промислові каталоги, конструкторська документація, звітна науково-технічна документація з науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, депоновані рукописи, переклади науково-технічної літератури і документації), зафіксовані на паперових чи інших носіях;

довідково-інформаційний фонд - це сукупність упорядкованих первинних документів і довідково-пошукового апарату, призначених для задоволення інформаційних потреб;

довідково-пошуковий апарат - це сукупність упорядкованих вторинних документів, створюваних для пошуку першоджерел;

інформаційні ресурси спільного користування - це сукупність інформаційних ресурсів державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек, а також комерційних центрів, фірм, організацій, які займаються науково-технічною діяльністю і з власниками яких укладено договори про їх спільне використання;

аналітично-синтетична обробка науково-технічної інформації - це процес обробки інформації шляхом аналізу і синтезу змісту документів з метою одержання необхідних відомостей, а також шляхом їх класифікації, оцінки, співставлення і узагальнення;

інформаційний ринок - це система економічних, організаційних і правових відносин щодо продажу і купівлі інформаційних ресурсів, технологій, продукції та послуг.

Стаття 2. Об'єкт відносин у сфері науково-технічної інформації

Об'єктом відносин у сфері науково-технічної інформації є вітчизняна і зарубіжна науково-технічна інформація.

{ Частина перша статті 2 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2938-VI ([2938-17](#)) від 13.01.2011 }

Науково-технічна інформація охоплює отримувані в процесі науково-дослідної, дослідно-конструкторської, проектно-технологічної, виробничої та громадської діяльності результати, зафіксовані у формі, яка забезпечує їх відтворення, використання та поширення.

Науково-технічна інформація є суспільним надбанням, необхідною умовою продуктивної інтелектуальної діяльності, зокрема наукової і технічної творчості.

Науково-технічна інформація, що є продуктом інтелектуальної творчої праці, становить об'єкт права інтелектуальної власності, а відносини щодо її придбання, зберігання, переробки, використання і поширення регулюються чинним законодавством.

Стаття 3. Суб'єкти відносин у сфері науково-технічної інформації

1. Суб'єктами відносин, що регулюються цим Законом, є державні органи, органи місцевого і регіонального самоврядування, юридичні особи та громадяни України, міжнародні організації, іноземні юридичні особи і громадяни та особи без громадянства.

2. Фізичні та юридичні особи у сфері дії цього Закону виступають як творці і накопичувачі науково-технічної інформації, власники, виробники, зберігачі і споживачі інформаційної продукції та послуг, а також як посередники у сфері науково-інформаційної діяльності.

Стаття 4. Законодавство України у сфері науково-технічної інформації

Відповідно до Конституції ([254к/96-ВР](#)) законодавство України у сфері науково-технічної інформації складається з Закону України "Про інформацію" ([2657-12](#)), цього Закону та інших актів законодавства.

Р о з д і л І І

ПРАВОВИЙ РЕЖИМ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Стаття 5. Право на науково-технічну інформацію

1. Усі громадяни України, юридичні особи, державні органи, органи місцевого і регіонального самоврядування відповідно до Конституції України ([254к/96-ВР](#)) і цього Закону мають право на відкриту науково-технічну інформацію, яке передбачає можливість вільного її одержання, зберігання, використання і поширення під час здійснення наукової, науково-дослідної, виробничої, громадської та іншої діяльності, що не забороняється чинним законодавством.

2. Режим доступу до відкритої науково-технічної інформації та інформації з обмеженим доступом регулюється чинним законодавством.

Стаття 6. Права на науково-технічну інформацію

1. Права на науково-технічну інформацію охороняються відповідно до закону.

2. Підставою виникнення прав на науково-технічну інформацію є створення науково-технічної інформації своїми силами і за свій рахунок; виконання договору про створення науково-технічної інформації; виконання будь-якого договору, що містить умови переходу прав на інформацію до іншої особи.

3. Права на науково-технічну інформацію, створену кількома особами, визначаються договором, укладеним між творцями цієї інформації.

4. Права на науково-технічну інформацію, створену за рахунок коштів державного бюджету, визначаються державою шляхом прийняття загальних рішень і шляхом укладення договорів між державним органом, що здійснює фінансування, і виконавцем робіт із створення

науково-технічної інформації.

Права на науково-технічну інформацію, що належали фізичним та юридичним особам, можуть переходити до держави в разі передачі її до відповідних державних банків даних, фондів або архівів на договірній основі.

{ Стаття 6 в редакції Закону N 1170-VII ([1170-18](#)) від 27.03.2014 }

Стаття 7. Відносини між особами, яким належать права на науково-технічну інформацію, її споживачами і посередниками

1. Споживач науково-технічної інформації несе відповідальність за дотримання прав особи, якій належать права на цю інформацію. Споживач науково-технічної інформації не має права передачі одержаної науково-технічної інформації третій особі, якщо це не обумовлено договором з особою, якій належать права на науково-технічну інформацію.

Якщо споживач науково-технічної інформації одержав від особи, якій належать права на цю інформацію, або через посередника інформацію, що не відповідає умовам договору між ними, він має право вимагати безоплатного усунення недоліків у погоджений строк.

У разі відмови особи, якій належать права на цю інформацію, або посередника добровільно задовольнити законні вимоги споживача спір вирішується в суді.

2. Особа, якій належать права на інформацію, здійснює свої права щодо науково-технічної інформації самостійно або через посередника. Відносини між особою, якій належать права на інформацію, і посередником регулюються договором.

{ Стаття 7 із змінами, внесеними згідно із Законом N 762-IV ([762-15](#)) від 15.05.2003; в редакції Закону N 1170-VII ([1170-18](#)) від 27.03.2014 }

Р о з д і л ІІІ

НАЦІОНАЛЬНА СИСТЕМА НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Стаття 8. Визначення та склад національної системи науково-технічної інформації

1. Основною метою національної системи науково-технічної інформації є задоволення потреб громадян, юридичних осіб і держави в науково-технічній інформації.

Національна система науково-технічної інформації - це організаційно-правова структура, за допомогою якої формується державна інформаційна політика, а також здійснюється координація робіт по створенню, користуванню, зберіганню та поширенню національних ресурсів науково-технічної інформації з урахуванням інтересів національної безпеки.

2. Національна система науково-технічної інформації складається з:

спеціалізованих державних підприємств, установ, організацій, державних органів науково-технічної інформації, наукових і науково-технічних бібліотек, об'єднаних загальносистемними зв'язками та обов'язками;

підприємств будь-яких організаційно-правових форм, заснованих на приватній чи колективній власності, предметом діяльності яких є інформаційне забезпечення народного господарства і громадян України.

Діяльність складових частин національної системи науково-технічної інформації здійснюється на основі договірно-обумовленого поділу праці в її збиранні, накопичуванні, переробці, зберіганні, поширенні та використанні.

3. Структура національної системи науково-технічної інформації, завдання і функції її основних інформаційних ланок щодо виконання загальносистемних зобов'язань, їх права і обов'язки визначаються положеннями, що затверджуються спеціально уповноваженим центральним органом державної виконавчої влади, який здійснює управління у сфері науково-технічної інформації.

4. Відносини між національною системою науково-технічної інформації України та системами науково-технічної інформації інших держав будуються на основі угод і договорів.

Стаття 9. Основні завдання національної системи науково-технічної інформації

Основними завданнями національної системи науково-технічної інформації є:

формування на основі вітчизняних і зарубіжних джерел довідково-інформаційних фондів, включаючи бази і банки даних, та інформаційне забезпечення юридичних та фізичних осіб;

одержання, обробка, зберігання, поширення і використання інформації, одержаної в процесі науково-дослідної, дослідно-конструкторської, проектно-технологічної, виробничої та громадської діяльності юридичних та фізичних осіб;

організація надходження до України, обробка, зберігання і поширення зарубіжної науково-технічної інформації на основі вивчення світового інформаційного ринку;

підготовка аналітичних матеріалів, необхідних для прийняття державними органами, органами місцевого і регіонального самоврядування рішень з питань науково-технічного, економічного і соціального розвитку країни;

аналітично-синтетична обробка першоджерел, реферування опублікованих і не опублікованих на території України джерел науково-технічної та економічної інформації, створення на цій основі і поширення інформаційної продукції та послуг;

розроблення і впровадження сучасних технологій в науково-інформаційну діяльність;

організація пропаганди і сприяння широкому використанню досягнень науки і техніки, передового виробничого досвіду;

створення загальнодоступної мережі бібліотек, інформаційних центрів громадського користування як бази для освіти, виробництва та наукових досліджень, системи реалізації прав громадян на культурний та фаховий розвиток.

Стаття 10. Інформаційні ресурси національної системи науково-технічної інформації

1. Інформаційні ресурси національної системи науково-технічної інформації становлять сукупність довідково-інформаційних фондів з необхідним довідково-пошуковим апаратом і відповідними технічними засобами зберігання, обробки і передачі, що є у володінні, розпорядженні, користуванні державних органів і служб науково-технічної інформації, наукових і науково-технічних бібліотек, комерційних центрів, підприємств, установ і організацій.

2. Інформаційні ресурси науково-технічної інформації, що є власністю держави, визнаються державними ресурсами науково-технічної інформації. Їх розподіл між різними державними органами, службами, установами та порядок обміну може регулюватися на рівні загальнодержавних та відомчих рішень через уповноважені на те структури.

3. У поповненні інформаційних ресурсів національної системи науково-технічної інформації беруть участь фізичні і юридичні особи України незалежно від форм власності. При цьому законодавством України можуть встановлюватись обов'язкові норми їх участі (крім тієї, що реалізується на договірних засадах). Використання органами і службами науково-технічної інформації переданих їм підприємствами і організаціями матеріалів і технічної документації провадиться на умовах, встановлюваних підприємствами і організаціями - власниками цих матеріалів, крім випадків, коли законодавством не передбачено інше. Органи і служби науково-технічної інформації, яким передається така інформація, гарантують захист прав інтелектуальної власності, додержання комерційної таємниці, захист законних інтересів юридичних та фізичних осіб - творців інформації про науково-технічні досягнення.

4. Використання в процесі створення ресурсів науково-технічної інформації творів літератури, мистецтва і науки допускається за умов додержання авторського права. Це положення поширюється також на програмне забезпечення обчислювальної техніки і автоматизованих інформаційних систем.

Стаття 11. Державна реєстрація, облік і використання результатів науково-технічної діяльності

1. Результати науково-дослідної, дослідно-конструкторської, проектно-технологічної та іншої науково-технічної діяльності, фінансування якої повністю або частково здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, підлягають обов'язковій реєстрації та обліку.

Порядок реєстрації та обліку визначається спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади, що здійснює управління в сфері науково-технічної інформації.

2. Права на результати науково-дослідних, дослідно-конструкторських, проектно-технологічних та інших робіт,

що проводяться за рахунок власних коштів юридичних та фізичних осіб, належать цим особам і реєструються ними на добровільних засадах в державному органі науково-технічної інформації з наступним поширенням звітних матеріалів самостійно або через відповідні служби науково-технічної інформації на договірній основі.

{ Частина друга статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом N 1170-VII ([1170-18](#)) від 27.03.2014 }

3. Відомості про всі зареєстровані в Україні результати науково-технічної діяльності з зазначенням місцезнаходження звітної документації та умов їх передачі розповсюджуються за запитом заінтересованих осіб та організацій органами і службами науково-технічної інформації, відповідальними за реєстрацію цих результатів, крім випадків обмежень, пов'язаних із державною чи комерційною таємницею.

Стаття 12. Організація надходження та використання зарубіжної науково-технічної інформації

Придбання зарубіжної науково-технічної літератури і документації, баз і банків даних, необхідних для формування державних ресурсів науково-технічної інформації, здійснюється як за безвалютним обміном, так і за рахунок інвалютних коштів органів і служб науково-технічної інформації. Для створення ресурсів зарубіжної науково-технічної інформації державних органів і наукових організацій, що фінансуються з бюджету, валютні кошти щорічно передбачаються в державному бюджеті цільовим призначенням.

Р о з д і л І V

РИНОК НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Стаття 13. Науково-технічна інформація як об'єкт товарних відносин

Інформаційна продукція та послуги органів науково-технічної інформації, а також підприємств, установ, організацій, окремих громадян, які здійснюють науково-інформаційну діяльність, можуть бути об'єктами товарних відносин, що регулюються чинним законодавством.

Ціни на інформаційну продукцію та послуги встановлюються договорами, за винятком випадків, передбачених цим Законом.

Стаття 14. Формування ринку науково-технічної інформації

1. Органи науково-технічної інформації, підприємства, організації, громадяни, що здійснюють науково-інформаційну діяльність і вільно реалізують свою інформаційну продукцію та інформаційні послуги, є товаровиробниками, які беруть участь у створенні ринку на загальних підставах незалежно від форм власності.

2. Товаровиробник має право вчиняти будь-які дії стосовно реалізації своєї продукції, що не суперечать чинному законодавству.

3. Підприємства, установи і організації незалежно від форм власності, що здійснюють науково-інформаційну діяльність, є вільними у виборі постачальників інформації, форм відносин з ними, методів і видів інформування, а також номенклатури інформаційної продукції та послуг, крім випадків, коли власники цих підприємств, установ і організацій встановлюють певні вимоги щодо номенклатури продукції, сфери інформаційного обслуговування тощо.

Стаття 15. Умови надання інформаційної продукції та послуг

1. Державні органи та служби науково-технічної інформації, які організують використання державних ресурсів науково-технічної інформації, здійснюють її пошук і передачу на безприбуткових засадах. У наукових і науково-технічних бібліотеках, які фінансуються з бюджету, науково-технічна інформація, що не потребує спеціального тематичного пошуку або копіювання, надається безплатно.

2. Огляди, аналітичні і фактографічні довідки, інші види інформаційної продукції, що готуються на основі аналізу, оцінки та узагальнення науково-технічної інформації (за винятком державних замовлень), реалізуються на комерційних засадах.

Без отримання прибутку здійснюється репродукування друкованих творів у галузі науки і техніки з науковою, навчальною і освітньою метою відповідно до чинного законодавства.

3. Державні органи та служби науково-технічної інформації, інші інформаційні центри, фірми, підприємства, установи і організації, які формують ресурси науково-технічної інформації за рахунок власних коштів, надають інформаційну продукцію і послуги на комерційних засадах.

4. У ході здійснення купівлі-продажу інформаційної продукції повинні гарантуватись охорона прав інтелектуальної власності, державної та комерційної таємниці, законні права та інтереси власника і виробника інформаційної продукції і послуг.

Стаття 16. Відносини виробників і споживачів науково-технічної інформації

Відносини між державними органами і службами науково-технічної інформації, підприємствами, установами і організаціями будь-яких форм власності, які здійснюють науково-інформаційну діяльність, і споживачами інформації будуються на основі контрактів (договорів) та на інших формах угод, передбачених чинним законодавством. Контракт (договір) є основним документом, що регламентує відносини між виробником і споживачем інформації.

На контрактній (договірній) основі можуть також здійснюватись інформаційне забезпечення, наукові дослідження і розробки для органів державної влади, крім випадків, коли діючими законами передбачено безплатне надання інформації цим органам.

Розрахунки з зарубіжними партнерами здійснюються на договірних умовах і в порядку, встановленому законодавством.

**ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ
НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ**

Стаття 17. Державна підтримка науково-інформаційної діяльності

1. Держава з метою створення та розвитку національної системи науково-технічної інформації забезпечує:

створення державних мереж первинного збирання, обробки та зберігання усіх видів науково-технічної інформації;

проведення заходів для поширення і підвищення якісного рівня інформаційної продукції та послуг;

фінансову, в тому числі валютну, підтримку надходження науково-технічної інформації до державних органів і служб науково-технічної інформації, наукових і науково-технічних бібліотек, створення їх мереж і відповідного технічного забезпечення;

підготовку кадрів у сфері інформатики і науково-інформаційної діяльності через систему навчальних закладів вищої та середньої освіти, підвищення рівня інформаційної підготовки спеціалістів народного господарства;

вільну конкуренцію між органами науково-технічної інформації, іншими підприємствами та організаціями усіх форм власності, які здійснюють науково-інформаційну діяльність;

захист суб'єктів відносин в галузі науково-технічної інформації від прояву недобросовісної конкуренції та монополізму в будь-яких сферах науково-інформаційної діяльності. (Абзац сьомий частини першої статті 17 із змінами, внесеними згідно із Законом N 1294-IV ([1294-15](#)) від 20.11.2003)

2. Держава сприяє відкритості та загальнодоступності науково-технічної інформації.

Обмеження щодо доступу, поширення та використання інформації, яка є державною або іншою таємницею, що охороняється законом, визначаються законами України.

3. Держава підтримує міжнародне співробітництво у сфері науково-технічної інформації, створює для цього правові і економічні умови та сприяє здійсненню суб'єктами науково-інформаційної діяльності вільних і рівноправних відносин з міжнародними організаціями і установами, якщо це не суперечить чинному законодавству України.

4. Держава сприяє формуванню, зберіганню і ефективному використанню державних ресурсів науково-технічної інформації шляхом:

створення реєстраційно-облікового механізму, який забезпечує збирання, обробку і поширення відомостей про виконані за рахунок коштів державного бюджету наукові дослідження і розробки, дисертації та інші види науково-технічних робіт, про нові види продукції, бази і банки даних;

проведення пільгової податкової та фінансово-кредитної політики щодо послуг з надання науково-технічної інформації споживачеві та передачі інформації про науково-технічні досягнення державним органам і службам науково-технічної інформації;

виділення коштів і матеріально-технічних засобів для роботи над створенням і розвитком державних ресурсів науково-технічної інформації та їх використанням, а також для міжгалузевого обміну інформацією про науково-технічні досягнення;

створення механізму зберігання інформаційних ресурсів, баз і банків даних, сформованих в державних організаціях та органах управління, їх відповідної передачі іншим установам в разі ліквідації або реорганізації;

впровадження економічних механізмів створення і підтримки підприємств, заснованих на приватній чи колективній власності, які здійснюють інформаційну діяльність, та їх інтеграції в національну систему науково-технічної інформації.

Стаття 18. Державне управління у сфері науково-технічної інформації

Кабінет Міністрів України визначає орган державного управління, який забезпечує організацію діяльності у сфері науково-технічної інформації, здійснює функціональне управління національною системою науково-технічної інформації, формує і реалізує політику в цій сфері.

Стаття 19. Відповідальність за порушення законодавства України про науково-технічну інформацію

Порушення законодавства України про науково-технічну інформацію тягне за собою відповідальність згідно з чинним законодавством.

Р о з д і л VI

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Стаття 20. Міжнародна інформаційна діяльність

Міжнародне співробітництво у сфері науково-технічної інформації та міжнародна інформаційна діяльність регулюються згідно з чинним законодавством.

Стаття 21. Міждержавний обмін науково-технічною інформацією

1. Міждержавний обмін науково-технічною інформацією здійснюється відповідно до угод, підписаних Україною.

2. Держава забезпечує відкритий і рівноправний доступ своїх громадян і громадян держав - партнерів за угодами до інформаційних ресурсів спільного користування.

3. Уряд України визначає національний інформаційний центр, який координує міждержавний обмін науково-технічною інформацією.

Стаття 22. Діяльність іноземних фізичних та юридичних осіб в Україні у сфері науково-технічної інформації

Іноземні юридичні та фізичні особи, а також особи без громадянства можуть інвестувати розвиток сфери науково-технічної інформації України відповідно до чинного законодавства.

Стаття 23. Забезпечення суверенітету України у сфері науково-технічної інформації

Суверенітет України у сфері науково-технічної інформації забезпечується:

організацією та державною підтримкою власних інформаційних систем і наданням для них можливостей шукати, фіксувати, отримувати, оброблювати і поширювати в інтересах суспільства науково-технічну інформацію, вироблену в Україні або в інших країнах світу;

встановленням власності держави на ресурси науково-технічної інформації, що формуються за рахунок коштів бюджету;

створенням і розвитком національної системи науково-технічної інформації;

організацією доступу інших держав до інформаційних ресурсів України на основі укладання угод та договорів про їх спільне використання, ліцензуванням і квотуванням науково-технічної інформації, яка може бути використана за межами України для виготовлення зброї, військової техніки, наукоємної продукції;

організацією належної системи охорони та зберігання інформації.

Президент України

Л. КРАВЧУК

м. Київ, 25 червня 1993 року
N 3322-XII